

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **V. P.**, zast. Mgr. Jaroslavem Hanusem, advokátem, se sídlem Žižkova tř. 183/33, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: H. R., bytem X, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2024, č. j. KUJCK 35727/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 11. 2024, č. j. 57 A 15/2024-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 11. 2024, č. j. 57 A 15/2024-56.
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Týn nad Vltavou (dále jen „stavební úřad“) schválil rozhodnutím ze dne 19. 9. 2023, č. j. MÚT/23466/2023 (dále jen „rozhodnutí stavebního úřadu“), stavební záměr na stavbu „*VRTANÁ STUDNA – p. č. X v k. ú. T. n. V.*“ (dále jen „studna“), a to na základě žádosti o vydání společného povolení, kterou podala osoba zúčastněná na řízení (výrok I.). Dále pak stanovil podmínky pro umístění stavby (výrok II.) a podmínky pro provedení stavby (výrok III.). Vydal i povolení k nakládání s podzemními vodami (výrok IV.).

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně a V. P. a potvrdil výrok I. a II. rozhodnutí stavebního úřadu. Dále pak změnil III. výrok rozhodnutí stavebního úřadu tak, že doplnil podmínky pro provedení stavby a ve vztahu k výroku IV. zamítl odvolání žalobkyně i V. P. pro nepřipustnost.

[3] Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“).

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila kasační stížností proti napadenému rozsudku krajského soudu. Návrhem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 30. 12. 2024 pak stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatelka má za to, že v tomto případě byly splněny všechny předpoklady pro přiznání odkladného účinku. Výkon rozsudku, resp. rozhodnutí žalovaného, by pro ni znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Realizaci povoleného stavebního záměru totiž může dojít k zamezení užívání nemovitosti stěžovatelky pro účely bydlení, neboť ta svou nemovitost nebude mít jak zásobit vodou, pokud zmizí z její studny. Nebude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, pak i kdyby následně Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, prakticky by to již nic nezměnilo na skutečném stavu věci a ten by nebylo možno uvést do původního stavu. Soudní ochrana by již tedy nebyla efektivní. Stěžovatelka v tomto směru odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2025, sp. zn. 2 Afs 77/2005. Případné následné řízení o odstranění stavby by bylo naopak složitější, neúměrné situaci. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom dojde pouze k odložení zahájení realizace stavby studny. Podle stěžovatelky je tedy přiznání odkladného účinku jediným prostředkem, jak dosáhnout toho, aby případný úspěch v řízení o kasační stížnosti nebyl v konečném důsledku pouze formální, nýbrž i faktický.

[6] K možné újmě způsobené osobě zúčastněné na řízení stěžovatelka doplňuje, že ta užívá svoji nemovitost, ke které má být studna realizována, pouze rekreačně. Realizace vrtu ještě nebyla zahájena, navíc je na osobě zúčastněné na řízení, aby tvrdila, že jí vznikne újma větší než stěžovatelce. Závěrem stěžovatelka dodává, že jí nejsou známy žádné skutečnosti, jimiž by byl v důsledku přiznání odkladného účinku dotčen veřejný zájem. Naopak, existuje jistě veřejný zájem na tom, aby bylo s vodou nakládáno na základě zákonných a přesvědčivých rozhodnutí orgánů státní správy a po přezkoumání jejich dopadů na okolí.

[7] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvádí, že není pravdou, že osobě zúčastněné na řízení nevznikne žádná újma, a to s ohledem na možnou realizaci studny, přičemž její oddalování má za následek, že budou muset být vynaloženy větší náklady v důsledku zvyšování cen. Žalovaný dále uvádí, že si je vědom, že také krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek vůči napadenému rozhodnutí, nesouhlasí však se závěry tam uvedenými, tedy že s důvody pro přiznání odkladného účinku, které uvedla žalobkyně, souhlasil. Krajský soud v tomto směru nesprávně interpretoval jeho tvrzení.

[8] Osoba zúčastněná na řízení s návrhem na přiznání odkladného účinku rovněž nesouhlasí. Uvádí, že stěžovatelka má za to, že věc bude vyřešena rozhodnutím o odkladném účinku kasační stížnosti. Zároveň vyjmenovává všechna rozhodnutí stavebního úřadu, vztahující se ke studni, která byla vydána na základě projednání a zpracování připomínek stěžovatelky. Pravomocně jí bylo povoleno studnu realizovat. Vodu čerpá podle stanovených podmínek od data kolaudace, tedy od 28. 5. 2024, a je tedy naprosto zřejmé, že stěžovatelce užívání její nemovitosti znemožněno nebylo, nedostatek vody nemá, neboť ji užívá rovněž na zalévání zahrady.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelkou, jakož i po zvážení skutečností uváděných žalovaným a osobou zúčastněnou na řízení dospěl k závěru, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[10] Zdůrazňuje přitom mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatelku) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[12] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápáné újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[13] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatelku znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotnou stěžovatelku; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatelka je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinna tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20). Naznačené povinnosti tvrzení stěžovatelka v nynější věci dostála.

[14] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku srozumitelně uvedla ty skutečnosti, v nichž shledává nenahraditelnou újmu, která by jí výkonem napadeného rozhodnutí mohla vzniknout. Snížení kvality bydlení spočívající ve ztrátě vody nepochybně lze za závažnou újmu považovat, nehledě na skutečnost, že se uvedené žalovaný snaží ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku bagatelizovat odkazem na finanční výdaje, které budou vznikat osobě zúčastněné na řízení

v důsledku odložení stavby a navýšení cen. Osoba zúčastněná na řízení sice dodává i to, že studnu již užívá od doby její kolaudace, avšak z obsahu spisového materiálu, který má Nejvyšší správní soud k dispozici (soudní i správní spis), taková skutečnost neplyne a sama osoba zúčastnění na řízení tuto skutečnost taktéž nedokládá. Jak již přitom bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud není povinen ani oprávněn tyto skutečnosti sám z vlastní iniciativy zjišťovat, nejsou-li zřejmé z obsahu jemu předložených spisů.

[15] Je nepochybné, že provedení stavby studny a/nebo dokonce její následné užívání před tím, než bude s konečnou platností ve věci rozhodnuto, by v podstatě učinilo toto rozhodnutí pouze formálním, akademickým a pro stěžovatelku s důsledky vratnými jen velmi obtížně či vůbec. Naproti tomu z ničeho nelze dovodit, že přiznáním odkladného účinku na dobu, než bude o kasační stížnosti s konečnou platností rozhodnuto, by vznikla jiným osobám újma nepoměrně větší než samotné stěžovatelce. První a druhá z výše uvedených podmínek pro přiznání odkladného účinku je tudíž splněna.

[16] Nejvyšší správní soud dále neshledal žádné okolnosti, které by zakládaly rozpor s důležitým veřejným zájmem v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žalovaný existenci takového důležitého veřejného zájmu netvrdí a ani Nejvyšší správní soud takový rozpor nedovodil. Za důležitý veřejný zájem je zde třeba považovat zájem na dodržování předpisů v oblasti stavebního práva a na tom, aby stavby byly pořizovány na základě k tomu příslušným orgánem vydaných povolení. Nejvyšší správní soud má za to, že tento důležitý veřejný zájem v posuzovaném případě nepřeváží výše zmíněné negativní následky spojené s realizací stavby studny. S ohledem na skutečnost, že přiznání odkladného účinku toliko odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána kasačním soudem, lze uzavřít, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[17] Nejvyšší správní soud tudíž dovodil naplnění shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38). Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek, je tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti odložena i vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj proto předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

II.

[19] Podle položky č. 20 Sazebníku soudních poplatků je návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví zpoplatněn částkou 1.000 Kč. Tento soudní poplatek je stěžovatelka povinna zaplatit ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení podle § 4 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

pokračování

[20] Soudní poplatek lze zaplatit v hotovosti na pokladně soudu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703-46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: 1040429324.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude jej Nejvyšší správní soud vymáhat.

V Brně dne 27. ledna 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu